T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 5.06.2026
Sayı : 684

10/4242

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili
Dışişleri Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, zengin tarihi ve kültürel mirasıyla dünyada önemli bir konuma sahiptir. Bu anlamda Anadolu coğrafyası, binlerce yıllık medeniyetlere ev sahipliği yapmış olup, müzelerde sergilenen eserler bu mirasın somut kanıtlarını oluşturmaktadır.

Ancak son yıllarda çeşitli kamu ve özel müzelerde envanter kayıpları, çalınma ve kaybolma iddiaları sıkça gündeme gelmekte, bu durum ulusal kültürel mirasın korunması açısından ciddi endişelere yol açmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı müzelerden özel koleksiyonlara kadar geniş bir yelpazede raporlanan vakalar, envanter yönetiminden güvenlik önlemlerine kadar sistematik sorunlara işaret etmektedir.

Bu iddialar, yalnızca maddi kayıpları değil, aynı zamanda Türkiye'nin tarihsel hafızasına ve turizm potansiyeline yönelik tehditleri de içermektedir. Sayıştay raporları, bakanlık açıklamaları ve Meclis tartışmalarında dile getirilen vakalar, konunun aciliyetini vurgulamaktadır. Söz konusu iddiaların güncel ve güvenilir kaynaklar üzerinden değerlendirilmesi, kayıpların boyutunun belirlenmesi ve önleyici tedbirlerin geliştirilmesi ve atılacak adımların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye, sahip olduğu zengin kültürel miras nedeniyle dünyanın en önemli arkeolojik ve sanatsal eser koleksiyonlarından birine ev sahipliği yapmaktadır. Bu mirasın korunması, kayıt altına alınması ve gelecek nesillere eksiksiz şekilde aktarılması devletin temel sorumlulukları arasında yer almaktadır.

Ancak son yıllarda kamuoyuna yansıyan müzelerdeki kayıp eser iddiaları, envanter ve denetim süreçlerine ilişkin ciddi soru işaretlerini beraberinde getirmiştir. Sayıştay raporları, idari incelemeler ve basına yansıyan bilgiler; bazı müzelerde eserlerin envanter kayıtlarında eksiklikler bulunduğunu, devir-teslim süreçlerinde aksaklıklar yaşandığını ve güvenlik mekanizmalarının yetersiz kalabildiğini ortaya koymaktadır. Bu kapsamda; çeşitli müzelerde arkeolojik eserler, tarihi objeler, yazma eserler ve sanat koleksiyonlarına ait çok sayıda eserin kayıp olduğu veya akıbetlerinin net olarak tespit edilemediği yönünde iddialar gündeme gelmiştir. Bazı vakalarda eserlerin envanter kayıtlarında yer almadığı, bazılarında ise eserlerin yerlerinin belirlenemediği veya sahte eserlerle değiştirilmiş olabileceği yönünde bulgular ortaya çıkmıştır. Arkeoloji müzeleri, sanat müzeleri, yazma eser kütüphaneleri ve özel müzelerde farklı dönemlerde yaşanan bu olaylar, sorunun münferit vakaların ötesinde yapısal bir nitelik taşıyabileceğine işaret etmektedir. Özellikle son yıllarda yapılan inceleme ve denetimlerde, yüksek maddi ve kültürel değere sahip eserlerin kaybolduğu ya da kayıt sistemlerinde çeşitli eksikliklerin bulunduğu yönündeki tespitler kamuoyunda endişe yaratmıştır.

Bunun yanında; bazı müzelerde sahte eserlerin ortaya çıkarılması, envanter yönetimi ve iç denetim mekanizmalarının etkinliğinin yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Kültürel mirasın korunmasına yönelik mevcut uygulamaların yeterliliği, güvenlik önlemleri, personel sorumlulukları ve idari süreçlerin işleyişi kapsamlı şekilde incelenmelidir.

Yıllardır sürdürülen diplomatik ve hukuki girişimlerle ülkemizden kaçırılan binlerce tarihi eserin ülkemize iadesi için çalışmalara devam edilirken, ülke içindeki müzelerde yaşanan kayıp eser iddiaları, bu çabaların etkisini zayıflatmakta ve kültürel mirasın korunmasına ilişkin kamuoyu güvenini olumsuz etkilemektedir. Geçmiş yıllardan günümüze uzanan çok sayıdaki kayıp eser vakası, sorunun kapsamlı ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu çerçevede; tüm kamu ve özel müzelerde envanter kayıtlarının güncel durumunun tespit edilmesi, dijital arşivleme ve kayıt sistemlerinin yeterliliğinin değerlendirilmesi, kayıp olduğu bildirilen eserlerin kapsamlı biçimde araştırılması, güvenlik ve denetim mekanizmalarının gözden geçirilmesi, sorumlulukların belirlenmesi ve gerekli yasal ile idari tedbirlerin ortaya konulması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir araştırma yapılması kamu yararı açısından önem arz etmektedir.

Kültürel miras, bir milletin tarihî hafızasının, kimliğinin ve medeniyet birikiminin en önemli unsurlarından biridir. Bu nedenle müzelerdeki kayıp eser iddialarının bütün yönleriyle araştırılması, eksikliklerin giderilmesi ve benzer olayların tekrarının önlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

.....Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Şenol Sunat	Manisa	
Selcan Taşcı	Tekirdağ	
Burak Dalgın	Balıkesir	
HAKAN ŞEREF OLGUN	AFYON KARAHİSAR	
ERHAN USTA	SAMSUN	
M. Satuk Buğra Kavuncu	İstanbul	
Selçuk TÜRKOĞLU	Bursa	
Yasin Öztürk	Denizli	
HASAN TOKTAŞ	BURSA	
HÜSMEN ZIRKPINAR	İZMİR	
AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ	ADANA	
RIDVAN VIZ	GÜNÜKKALE	
Ömer KARAKAŞ	AYDIN	
Mahmet Mustafa GÜRBAN	Gaziantep	
A. Şefik Çirkin	Hatay	
Burak Akburak	İstanbul	
YÜKSEL ARSLAN	ANKARA	
M. Cihan PAGACI	İSTANBUL	
Turan YALDIR	AKSARAY	